

Lydfortælling 'Kain og Abel'

med stopspørgsmål

Indtalt og produceret af Kim Linnet 2026
Skrevet af Ida Jessen 2016

Del 1

Adam og Eva sled og slæbte. De rykkede tidsler op og flyttede sten og pløjede og såede og høstede. De døde ikke af sult. De spiste grød, som de kogte på vand og gryn, og brød, som de bagte af mel og vand. De havde også et par får og et par geder. Adam og Eva fik to børn. To drenge var det. Kain var storebror, Abel var lillebror. Fordi Kain var den ældste, bestemte Adam, at han skulle arve gården en dag, og derfor skulle han også lære at være bonde. Allerede da Kain var helt lille, begyndte han at hjælpe sin far i marken.

Alle dage lignede hinanden. Kain og hans far stod op, når solen stod op. Så tog de tøj på, spiste en portion grød og gik ud og rev tidsler op af jorden og flyttede sten, og lige meget hvor mange tidsler og tornebuske de havde revet op dagen inden, lige meget hvor mange sten de havde flyttet, var det ikke til at se forskel næste dag. Så langt øjet rakte, var der ikke andet end den tørre brændende stenhårde jord. Kain havde altid ondt i ryggen, hans hænder var fulde af splinter, og selv om Eva trak dem ud, når han kom hjem om aftenen, selv om hun gned hans ryg, vidste han, at i morgen ville han få nye splinter og endnu mere ondt i ryggen. Hans liv var kun lige begyndt. Men sådan her skulle det fortsætte, hver eneste dag med dette forbandede job, indtil han engang døde.

Abel, hans lillebror, havde det meget bedre. Han vogtede fårene og gederne. Når han var stået op, gik han fløjtende af sted med dyrene og var væk hele dagen, indtil han kom hjem igen om aftenen. Kain vidste godt, hvad han lavede. Nemlig ingenting. Abel lå i græsset og kiggede op i himlen, han piftede i græsstrå, han snakkede med dyrene, han spiste sin madpakke. Han hyggede sig.

"Kan vi ikke bytte?" spurgte Kain sin far. "Så kan jeg blive hyrde, og Abel kan arve gården. Det må han godt for mig."

"Nej," sagde hans far. "Abel er så god ved dyrene. De får så mange unger, når Abel er i nærheden. Det ville aldrig gå med dig som hyrde. Og desuden er du så stor og stærk og meget bedre til at slæbe sten end Abel. Det ville bare ødelægge ham, hvis han skulle slide sådan i det."

"Jamen det ødelægger også mig, far," sagde Kain.

"Nej, du kan tåle det," sagde Adam.

"Men..." sagde Kain.

"Der blev sagt nej!" sagde Adam.

Selvom Gud selv havde skabt verden og menneskene, var alting også nyt for ham. “Hvad er det, Kain går og tænker på?” spurgte Gud sig selv. “Jeg tror, jeg vil prøve noget. Så må vi se, hvad der sker.”

Og nu til første spørgsmål til jer: Hvad tror I, Kain går og tænker på...?

Sæt lydfortællingen på pause

- Læreren gentager, hvis nødvendigt hvem var Kain og hvem var Abel.
- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet. Fortæl, at der ikke er rigtige og forkerte svar – at det handler om at få så mange ideer og tanker og input på banen som muligt. Gentag spørgsmålet flere gange og bed eleverne om at uddybe deres svar ved at spørge ‘hvorfor’?

Efter plenumsamtale starter læreren afspilningen igen

Del 2

Når Adam og Eva og Kain og Abel skulle bede til Gud og sige tak, ofrede de til ham, og det, de ofrede, var det bedste, de havde. Så da de næste gang skulle sige tak til Gud, slagtede Abel sit fedeste lam og stegte det over et bål. Og røgen steg op til himlen, hvor Gud tog imod hans offer.

Kain ofrede det bedste af sit korn, som han havde slidt og slæbt for at høste. Men røgen fra Kains bål krøb langs jorden. Gud ville ikke have den. Kain gik ud på marken og sparkede til en sten, så smerten sang igennem ham fra foden og helt op i hjernen.

“Hvorfor er min gave ikke god nok, Gud?” råbte han. “Hvad har jeg gjort?”. Men Gud svarede ikke.

“Hvorfor skal jeg gå og knokle, mens Abel driver den af? Hvorfor skal HAN bare have det godt?”

Solen brændte på Kain, så sveden drev af ham.

“Hvorfor kan du ikke lide mig, Gud?” skreg Kain.

Kun Ekkoet svarede. “Ud, ud, ud, ud, ud...”, rullede det mellem bjergene.

“Er det fordi jeg ikke er så pæn som Abel? Er det fordi han er mere sjov end mig? Er jeg for kedelig, Gud? Eller er det fordi jeg er sur?”

“Det er ikke derfor,” lød Guds stemme.

“Men hvorfor så?” råbte Kain.

Men der kom ikke noget svar. Gud var blevet tavs igen.

Næste spørgsmål kommer til jer her: Hvis du var Kains ven, hvad ville du så sige til ham lige nu?

Sæt lydfortællingen på pause

- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet.
- Forslag til ekstra spørgsmål:
 - Hvad er der sket i det her afsnit af fortællingen?
 - Er der nogen i afsnittet der godt kunne bruge et godt råd - hvad ja, hvad?
 - Hvad ville være det dumme at sige til Kain lige nu?

Efter plenumsamtale starter læreren afspilningen igen

Del 3

I de dage arbejdede Kain hurtigere og hårdere, end han plejede. Han slæbte sten, så sveden haglede af ham, og hans hænder blev så ru, at han kunne rive tidsler og torne op, uden at det gjorde ondt. Adam kunne ikke følge med. "Det må jeg nok sige," prustede Adam.

"Du er ved at blive stærkere end mig, Kain. Det er det, jeg altid har sagt. Du er skabt til at være bonde."

Men Kain hørte ikke, hvad Adam sagde. Han var ikke blevet gladere af at have råbt til Gud. Det havde ikke hjulpet spor. Gud virkede så langt borte, at man ikke engang gad blive vred på ham.

Men Kain gad være vred på Abel, gjorde han. Den forkælede møgunge! Den lille selvglade idiot, der troede, man kunne synge og fløjte sig igennem livet. Men han skulle få at se, skulle han. Og hvis Gud ikke sørgede for det, skulle han nok, han, Kain, lære ham lidt om, hvordan livet var.

"Lad os komme hjemad, Kain," råbte Adam bag ham. "Vi har arbejdet nok for i dag." Kain havde ikke lyst til at gå hjem. Han ville flytte sten. Det var det eneste, han ville. Adam gik hjem til Eva. Men Kain blev i marken.

"Hvorfor er du så vred?" lød pludselig Guds stemme, og Kain slap sin sten.

"Hvorfor går du og kigger ned? Hvis du gør det gode, kan du frit kigge op. Men hvis du gør det onde, begynder det onde at bestemme over dig. Men det er dig, der skal bestemme over det onde, så det ikke vokser. Gør dig ikke til slave af det onde, Kain."

Kain løftede hovedet. "Tak, fordi du snakkede med mig, Gud," sagde han. Og han lagde dagens sidste sten i bunken og bestemte sig for at gå hjem.

Og nu et spørgsmål til jer: Hvilken detalje i det I lige har hørt, synes I er sådan særligt vigtig?

Sæt lydfortællingen på pause

- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet.
- Opfølgende spørgsmål:
 - Hvorfor tænker du det er vigtigt?
 - Er der andre vigtige detaljer synes I?

Efter plenumsamtale starter læreren afspilningen igen

Del 4

På vejen mødte han Abel, der kom med sine dyr; fløjtende og lykkelig kom han der.

“Hej Kain,” råbte Abel. “Går det godt?” Og så gav han sig til at snakke og fortælle om det, der var sket den dag. Et får havde fået to lam. Han havde fundet æbler. Dem skulle Eva have. Og han havde badet med dyrene i bækken.

“Hvordan har din dag været?” spurgte han.

“Jeg har slæbt sten,” sagde Kain. “Hvordan kan det være?” spurgte han, “at der kun sker gode ting for dig og kun dårlige ting for mig?”

“Sker der KUN dårlige ting for dig?” spurgte Abel.

“Ja,” svarede Kain.

“Det er jeg ked af,” sagde Abel. “Jeg synes da ellers, vi har det så godt alle fire.”

“Ja, DU synes,” sagde Kain. “Men det gør jeg ikke. Ved du hvad? Jeg ved for eksempel godt, hvad der sker, når vi kommer hjem, og jeg er møgbeskidt, og du har to nye lam med og æbler til Eva. Hvad sker der så?”

“Så får vi mad alle sammen,” sagde Abel.

“Ja, og du får ros. ‘Åh, hvor er det nogle fantastiske æbler, Abel. Og nej, hvor er du altså utrolig dygtig til at passe på dyrene.’ Men ved du hvad? Jeg er TRÆT af det.”

“Det vidste jeg ikke, Kain.”

“Og hvorfor vil Gud ikke tage imod mine gaver? Hvad? Hvorfor vil han kun tage imod dine?”

“Han har måske ikke været hjemme den dag.”

“Selvfølgelig har han været hjemme, din idiot. Der må være en mening med, at Gud bedre kan lide dig end mig.”

Hvis du var Abel (altså ham der, der passer fårene og gederne – lillebroren) hvad ville du så gøre eller sige som det næste?

Sæt lydfortællingen på pause

- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet.

Efter plenumsamtale starter læreren afspilningen igen

Del 5

“Det er ikke sikkert, der er nogen mening. Det er ikke sikkert, han bedre kan lide mig end dig. Prøv nu at tage det roligt, Kain. Se her, smag et af æblerne. De er virkelig gode. Så skal du nok komme i godt humør igen.”

“Jeg kommer IKKE i godt humør af et æble,” skreg Kain.

Men Abel bøjede sig ned og gav sig til at rode i sin skindsæk. “Se her, Kain. Har du nogensinde set så rødt et æble?”

Han holdt æblet frem. Kain stirrede rasende på ham.

“Nå, men hvis du ikke vil have det, så tager jeg det selv,” sagde Abel og tog en stor bid. “Uhm!” sagde han. Kain så på sin lillebror. Lyden af hans gnasken!

Abel gumlede, så kinderne bulede. Bid efter bid, det hvide æblekød glinsede, hans tænder glinsede. “Kom nu,” smaskede Abel og rakte det halvspiste æble frem. “Det er det bedste æble, jeg nogensinde har fået.” Spytt og æblesaft drev ned over hans hage. Hans øjne lyste mod Kain.

Hvis du skulle vælge en farve, der passer godt til det her afsnit i fortællingen, hvilken farve ville du så vælge?

Sæt lydfortællingen på pause

- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet.
- Forslag til opfølgende spørgsmål:
 - Hvad er det i fortællingen, der får dig til at tænke at ... (fx Kain er sur?)
 - Hvad tror du Kain føler lige nu? (Ekstra aktivitet: Lav en hurtig “bodystorm” - lad eleverne vise med deres krop eller ansigt, hvordan de tænker Kain ser ud lige nu på 1-2-3 nu!)

Efter plenumsamtale starter læreren afspilningen igen

Del 6

“Du er modbydelig,” sagde Kain langsomt. Han gav Abel et skub, så æblet røg fra ham.

“Hvorfor gør du det?” spurgte Abel forbavset. Et skub til, så Abel faldt. Et spark.

“Hold op, Kain,” råbte Abel. Kain samlede en sten op. Den sten skulle Abel have. “Tak for æblet” skreg Kain, og hamrede af al sin magt stenen afsted. Så sagde Abel ikke mere. Så kan du lære det,” skreg Kain og sparkede Abel i siden.

Abel rørte sig ikke. En rød pyt havde samlet sig under hans hoved.

“Abel? Abel?” sagde Kain.

Kain så sig omkring. Adam og Eva var der ikke. Ingen havde set ham. Han begyndte at gå. Han havde det ikke godt, hans hjerte hamrede vildt. Men han fortrød ingenting.

“Hvor er din lillebror, Kain?” lød pludselig Guds stemme.

“Det ved jeg ikke,” svarede Kain. “Jeg slider og slæber. Jeg har andet at lave end at rende rundt og passe på ham.”

“Du kan ikke lyve for mig,” sagde Gud. “Din brors blod råber fra jorden. Du har slået ham ihjel, Kain. Det er din skyld, at han er død.”

“Ja, og hvad så?” sagde Kain.

“Så skal du være fredløs. Du skal ikke mere være bonde med din egen jord. Du skal ikke høre hjemme nogen steder.”

“Det kan du ikke gøre, Gud,” råbte Kain. “Hvis jeg ikke har noget hjem, hvis jeg er fredløs, bliver jeg selv slået ihjel.”

“Jeg sætter et mærke på din pande,” sagde Gud. “Så ved folk, at de ikke skal slå dig ihjel, uden at de selv vil blive slået ihjel. Men her kan du ikke være mere. Og du kan heller ikke sige farvel til din far og mor.”

“Det er lige meget,” sagde Kain. “Dig siger jeg farvel til, Gud. Jeg vil aldrig mere tale med dig. Og jeg skal nok klare mig uden dig.”

Så drog Kain til landet Nod, der ligger øst for Paradis. Der fandt han sig en kone, og de fik børn og børnebørn, og de var alle sammen fulde af had og hævn.

Og nu til sidste spørgsmål: Synes I, at Guds straf er for hård, er den passende eller for mild? Og hvorfor synes I det?

Sæt lydfortællingen på pause

- Eleverne snakker om spørgsmålet sammen i makkerpar i 2 minutter
- Læreren gentager spørgsmålet og inviterer eleverne til at plenumsamtale om spørgsmålet.
- Forslag til opfølgende spørgsmål:
 - Fortryder Kain hvad han har gjort? (hvis JA – hvorfor? Hvis nej –hvorfor? Hvad er det i fortællingen, der får dig til at sige at ...

Afsluttende spørgsmål

- **Hvad synes I om den historie I lige har hørt?**
- **Havde I hørt den før?**
- **Var der noget der overraskede jer i historien?**
- **Hvis du kunne ændre historien, hvad kunne du så tænke at dig at ændre? Og hvordan?**
- **Hvad tror du, Kain tænker på, da han går væk alene?**
- **Hvad ville du have sagt til Kain, hvis du mødte ham efter det hele?**

Ordforklaringer

Fredløs

Fredløs betyder en person, som er blevet sat uden for lovens beskyttelse. Historisk handlede det om at en fredløs ikke kunne regne med hjælp fra samfundet eller beskyttelse fra loven. Andre kunne i princippet overfalde eller dræbe den fredløse uden at blive straffe på samme måde som ved almindeligt drab. I dag bruges ordet også i overført betydning om en person, der står uden for fællesskabet eller er udstødt.

I fortællingen om Kain og Abel bliver Kain, efter at have dræbt sin bror, dømt af Gud til at *"...flakke rundt på jorden uden nogen steder at høre hjemme"* (1.mos, 4, 12-13). Som fredløs mister Kain altså sin plads i det trygge fællesskab og må leve et omflakkende liv præget af skyld og straf.

Kainsmærke

Efter at Kain havde slået sin bror Abel ihjel, blev Kain dømt fredløs af Gud og frygtede derfor, at andre ville hævne sig på ham. Gud forbarmede sig og satte et særligt mærke på Kain, et kainsmærke. Med kainsmærket lover Gud, at hvis nogen slår Kain ihjel, så *"...bliver de straffet syv gange så hårdt som dig"* (1.mos, 4, 15). I dag bruges ordet kainsmærke ofte billedligt om et tegn på skyld, skam eller en dårlig handling, som en person bliver forbundet med i lang tid.

Landet Nod

Nod (egennavn): Et land øst for Edens Have, hvor Kain bosatte sig efter sin forvisning. Bibelen giver ingen præcis beskrivelse af stedet, og der findes ingen historiske beviser for, at Nod var en virkelig by eller et bestemt land. Navnet Nod kommer sandsynligvis af et hebraisk ord, der betyder "at vandre" eller "at flakke omkring". Derfor mener mange bibelforskere, at Nod ikke først og fremmest er et geografisk sted, men et symbol på Kains liv som fredløs og omvandrende.

Hvad siger Bibelen om hvilke børn Adam og Eva mere får?

Bibelen nævner først sønnerne Kain, Abel og Set. Efter Abels død bliver Set født som en ny søn til Adam og Eva. Derudover står der, at Adam fik flere sønner og døtre, men de fleste af dem bliver ikke nævnt ved navn: *"Efter at Adam havde fået Set, levede han 800 år og fik sønner og døtre."* (1. Mos. 5,4). Bibelen fortæller altså ikke, hvor mange børn Adam og Eva fik. Ifølge den bibelske fortælling stammer alle senere mennesker fra Adam og Evas mange børn og deres efterkommere.